

**ДО СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ Д 64.820.05
УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

ВІДГУК

**офіційного опонента доктора економічних наук, професора
Штангрета Андрія Михайловича
на дисертаційну роботу Проценко Валентини Миколаївни
«Інтенсифікація управління економічною поведінкою підприємств в
умовах неоіндустріальної модернізації»,
представлену на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за
спеціальністю 08.00.04 — економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)**

1. Актуальність теми та її зв'язок із науковими програмами.

Розвиток системи управління може здійснюватися двома шляхами: екстенсивним, який полягає у розширенні апарату управління, або інтенсивним, що передбачає застосування нових методів управління, підвищення кваліфікації керівників тощо. У вітчизняній практиці знаходять застосування обидва, оскільки український бізнес, перебуваючи в умовах подальшої трансформації національної економіки та постійних політичних і соціальних збурень, не характеризується поступальним розвитком, а скоріше прагненням вижити. Поруч з цим, в країнах-лідерах економічного розвитку орієнтирами є інтенсифікація, яка сприяє постійному удосконаленню не лише виробничих процесів, але й системи управління за рахунок застосування новітніх теоретичних напрацювань.

Для українських підприємства посилення конкуренції не лише на зовнішніх, але й на внутрішньому ринках вимагає поетапного відходу від екстенсивного підходу до інтенсивного, із наданням переваги більш активному використанню науково обґрунтованих методів управління, нових технологій, прогресивних й творчих методів у розробленні альтернативних варіантів управлінських рішень та автоматизації й механізації у процесі їх реалізації. Без глибокого дослідження та формування теоретичного підґрунтя зробити такі суттєві зміни в системі управління промислових підприємств складно, що ще раз підкреслює важливість досліджуваної теми та вагомість отриманих результатів.

Дисертаційне дослідження відповідає тематичній спрямованості наукових розробок у рамках науково-дослідних робіт Української інженерно-педагогічної академії («Управління стійким розвитком суб'єктів господарювання в умовах

соціально орієнтованої економіки» (номер державної реєстрації 0116U001487); «Управління розвитком суб'єктів господарювання на засадах інноваційної економіки» (номер державної реєстрації 0119U000326)) та Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України («Теоретико-методологічне обґрунтування напрямів подолання структурних деформацій промислового комплексу країни на основі його інноваційно-технологічної модернізації» (номер державної реєстрації 0117U004252)).

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність та новизна. Наукові положення, висновки та рекомендації, що містяться у дисертації та виносяться на захист, є теоретично обґрунтованими й містять результати їх практичного використання. Їх виклад супроводжується критичним оглядом та посиланням дисертанта на результати наукових робіт вітчизняних та закордонних науковців за обраною темою, вдалими застосуванням загальнонаукових та спеціальних методів проведення досліджень, використанням сучасного методичного інструментарію та засобів обробки інформації.

Достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій підтверджується використанням широкої інформаційної бази за темою дисертації, в т.ч. офіційних статистичних даних, нормативно-правових актів, які стосуються діяльності промислових підприємств, монографій, численних наукових публікацій вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, інтернет-джерел.

Дисертаційна робота складається зі вступу, п'яти розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків.

У **вступі** обґрунтовано актуальність дисертаційної роботи, сформульовано мету, завдання, предмет, об'єкт і методи дослідження, викладено наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, окреслено особистий внесок здобувача, наведено дані про апробацію результатів дослідження і публікації.

У першому розділі **«Теоретико-методичні основи інтенсифікації управління економічною поведінкою підприємств в умовах неоіндустріальної модернізації»** досліджено теоретичні основи формування управління економічною поведінкою підприємств; розглянуто трансформацію наукових поглядів на інтенсифікацію управління економічною поведінкою підприємств; визначено парадигму неоіндустріалізації як об'єктивну основу переходу вітчизняних промислових підприємств до економіки інноваційного типу; сформовано понятійно-категоріальний апарат інтенсифікації управління економічною поведінкою підприємств в умовах неоіндустріальної модернізації.

У другому розділі **«Методологічні положення інтенсифікації управління економічною поведінкою підприємств в умовах неоіндустріальної модернізації»** окреслено філософські аспекти та запропоновано методологію інтенсифікації управління економічною поведінкою підприємств в умовах неоіндустріальної модернізації; розглянуто методи й моделі оцінки економічної поведінки промислових підприємств як об'єктивної основи інтенсифікації управлінських процесів.

У третьому розділі **«Діагностика економічної поведінки промислових підприємств залізничного транспорту: аналітико-інструментальні аспекти»** визначено тенденції розвитку промислових підприємств залізничного транспорту як основи активізації процесів модернізації; запропоновано науково-методичні аспекти оцінки рівня економічної поведінки промислових підприємств залізничного транспорту в ракурсі збалансованого їх функціонування; проведено комплексну інтегральну оцінку рівня економічної поведінки промислових підприємств залізничного транспорту як стану їх динамічної рівноваги.

У четвертому розділі **«Організаційно-економічне забезпечення стратегічних орієнтирів інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту на основі парадигми неоіндустріальної модернізації»** розроблено науково-практичний підхід до оцінки інтенсифікації циклів управління та визначено стратегічно-функціональну орієнтацію інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації; запропоновано агреговану основу розробки інтегрованого механізму інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту.

У п'ятому розділі **«Концепція інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації»** запропоновано концептуально-поведінкові основи інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації на засадах реінжинірингу; розглянуто економіку знань як основу інтенсифікації управлінських процесів забезпечення економічної поведінки; розроблено концепцію інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації.

Наукові положення, висновки, пропозиції та рекомендації дисертаційного дослідження є достатньо обґрунтованими, що підтверджується використанням як вітчизняних, так і зарубіжних наукових праць, застосуванням таких підходів,

методів і прийомів дослідження, як абстрактно-логічний, теоретичного узагальнення, системного й історико-економічного аналізу, аналізу і синтезу, таксономії, економічного і статистичного аналізу, регресійного аналізу, кластеризації, екстраполяції, графічний тощо.

Достовірність положень і методичних розробок дисертаційної роботи підтверджується їхньою апробацією на всеукраїнських, міжнародних науково-практичних та інтернет-конференціях, публікацією у фахових виданнях та впровадженням результатів дисертаційної роботи в діяльність промислових підприємств.

3. Наукова новизна одержаних результатів.

Наукова новизна представлених у дисертації результатів полягає в обґрунтуванні теоретико-методичних і методологічних основ інтенсифікації управління економічною поведінкою підприємств в умовах неоіндустріальної модернізації, у розробленні науково-практичних рекомендацій прикладного спрямування. Новизна дисертаційного дослідження полягає, зокрема, у наступних конкретних результатах, отриманих особисто дисертантом:

уперше:

- сформовано парадигму неоіндустріалізації як об'єктивну основу переходу вітчизняних промислових підприємств до економіки інноваційного типу, яка ґрунтується на методологічних засадах еволюційної, синергетичної, інституційної, ресурсної теорій, теорії людського капіталу та сучасній парадигмі економіки знань; на методологічних принципах аналізу, єдності економічного поля, комбінованого нарощення на противагу принципу «творчого руйнування» та узагальненні системних ознак еволюційності процесів індустріалізації, реіндустріалізації та неоіндустріалізації, що зорієнтовано на досягнення програмно-стратегічних цілей через сукупність фундаментальних знань, цінностей, переконань для розвитку соціальних, соціокультурних, політичних та індустріально-технологічних аспектів неоіндустріалізації і формування неопромислових комплексів на конвергентних NBIC-технологіях;

- розроблено методологію інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств в умовах неоіндустріальної модернізації, яка сформована на базі сукупності методології пізнання, практичної цілісності й оцінки в пізнавальному, прагматичному, інституціональному, аксіологічному, функціональному і генетико-історичному напрямках, що є базовим компонентом раціонального вибору аксіологічного модусу економічної

поведінки та інтенсифікації управління підприємствами до меж, за якими відкривається простір редистрибутивних ефектів, визначаючи домінуючі пріоритети відповідно до інституціонального устрою суспільства, що уможлиблює законний певний тип економічних дії на певній стадії еволюції оптимізаційних теорій і забезпечує перехідний етап між системними трансформаціями як точки біфуркації, забезпечуючи якісне оновлення стану системи, що створює потенціал підприємства, та є основою для виходу на більш високий рівень розвитку;

- розроблено інтегрований механізм інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації, який базується на сукупності цілей, елементів, методів, засобів та їх взаємозв'язків, забезпечуючи вплив на синтез ефектів управління, визначаючи цілеспрямований рух розвитку підприємств, обумовлений різновекторністю тактичних та стратегічних факторів діяльності, що є вирішальними детермінантами створення ефективної системи управління, орієнтованої на досягнення економічного ефекту з виокремленням дестабілізуючих домінант, які впливають на розвиток підприємств, формують сукупність організаційно-стабілізуючих, розпорядних і дисциплінарних впливів;

- сформовано концепцію інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації, яка базується на структурно-функціональній гетерогенній цілісності процесу інтенсифікації управління економічною поведінкою, внутрішній єдності та протилежності його елементів за типами відносин в усіх сферах взаємодії, що створює релятивний концепт до інтерпретації економічної поведінки як відношення цілого і частин, враховує поліцентричні зв'язки у продукуванні ефективних тактичних і стратегічних управлінських рішень, що дозволяє врахувати перспективи збалансованого розвитку їх стратегічного цілепокладання;

удосконалено:

- науково-теоретичний підхід до забезпечення процесу інтенсифікації як визначальної умови формування ефективної системи управління відповідно до інноваційно-креативного вектора розвитку підприємств в умовах неоіндустріальної модернізації, який, на відміну від існуючих, ґрунтується на історичних аспектах формування системи управління, які відображають еволюцію теоретичних концепцій і визначають сутність організацій, роль й основні функції управління, а також критерії оцінки ефективності їх діяльності

на основі переходу від екстенсивних до інтенсивних методів управління, спрямованих на планомірну інтенсифікацію, створюючи оптимальні умови для досягнення ефективних результатів, відповідаючи вимогам оперативності та економічності, що дозволяє своєчасно забезпечити ефективність прогресивних перетворень для результативного управління через реалізацію функції цілепокладання, планування та контролінгу;

- науково-практичний підхід до формування раціональної економічної поведінки промислових підприємств залізничного транспорту, який, на відміну від існуючих, базується на послідовній реалізації цілісної структури дій, що пов'язані з формуванням раціональних економічних альтернатив, вибором сценаріїв мінімізації витрат і максимізації прибутку з використанням різних за функціями та призначенням обмежених економічних ресурсів, орієнтованих на отримання економічного ефекту під впливом внутрішнього і зовнішнього ризикового середовища, з використанням ринкових елементів, благ, послуг, коштів для досягнення найбільш важливих економічних цілей;

- науково-методичний підхід до формування концептуально-поведінкових основ інтенсифікації управління промисловими підприємствами залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації, який, на відміну від існуючих, базується на застосуванні системи реінжинірингу з використанням інтегрованих методологій та інструментальних засобів як фундаментального базису проведення інноваційно-креативних ґрунтовних перетворень існуючої системи управління на основі визначення стратегічної альтернативності процесів розвитку підприємств, технологія реалізації яких адаптована до турбулентних умов функціонування бізнес-середовища, що дозволяє реалізувати сценарії швидкої адаптації підприємств до нових вимог ринку, забезпечити створення прозорих моделей бізнесу та інформаційних систем, підвищуючи рівень їх розвитку;

набуло подальшого розвитку:

- теоретичні основи інтенсифікації управління економічною поведінкою підприємств в умовах неоіндустріальної модернізації, які, на відміну від існуючих, ґрунтуються на використанні діалектичного підходу та встановленні логічних взаємозв'язків між базовими поняттями дослідження, що дозволило уточнити сутність поняття «інтенсифікації управління економічною поведінкою підприємств в умовах неоіндустріальної модернізації»; формуючи концепти управління з урахуванням поведінкових аспектів, відповідні поведінкові моделі діяльності підприємства, від розуміння сутності, характеру, особливостей яких залежить визначення рівня проведення змін у системі управління економічною

поведінкою підприємства; зумовлюючи важливість переходу продуктивних сил і виробничих відносин сучасної економіки на новий якісний рівень; актуалізуючи розвиток теоретичних основ інтенсифікації управління економічною поведінкою підприємств в умовах неоіндустріальної модернізації з урахуванням сучасних глобальних викликів, що дозволяє адекватно і максимально наблизити економічну науку до реальності;

- система методів оцінки економічної поведінки промислових підприємств яка, на відміну від існуючих, базується на визначенні особливостей застосування та порівняльній характеристиці недоліків і переваг кожного методу для формування аналітичної платформи та критеріальної параметризації дослідження за емпіричним та теоретичним напрямками, що зумовлює залежність ефективності управління економічною поведінкою промислових підприємств від результативності й оптимальності використання матеріальних, фінансових, трудових та інших ресурсів; відображає рівень і динаміку їх розвитку в якісному і кількісному вимірі, сприяючи адаптації до мінливих викликів зовнішнього середовища;

- науково-методичний підхід до оцінки економічної поведінки промислових підприємств залізничного транспорту, який, на відміну від існуючих, базується на системній реалізації змістовно-функціональних етапів: попередній; фундаментальний; підсумковий; оцінці наявного стану поведінкових вимірів в ресурсній площині завдяки верифікації результатів діагностики та моніторингу, що дозволяє ідентифікувати параметри економічної поведінки підприємств на основі моделі їх ієрархічного впорядкування для коригування й адаптації діяльності підприємств із застосуванням інноваційних управлінських інструментів (інтенсифікації);

- стратегія інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації, яка, на відміну від існуючих, ґрунтується на стратегічно-контролінговому позиціонуванні внутрішнього і зовнішнього середовища та ресурсних можливостей підприємств на основі прогностичних тенденцій за допомогою експоненціального згладжування та лінійного тренда; виражена в методологічних рамках атрибутивного концепту загального змісту його властивостей, що є основою досягнення цільових стратегічно-контролінгових векторів ефективного розвитку підприємств у невизначених турбулентних ринкових умовах;

- науково-практичний підхід до інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту на основі

економіки знань, який, на відміну від існуючих, базується на виокремленні еволюційних етапів формування економіки, створюючи логічно-об'єктивну платформу взаємодії сили відштовхування, сили тяжіння, сили інерції, при цьому домінуючи дискретність та виключну доступність як принципів особливостей процесу генерації знань, що формує наукову парадигму інтенсифікації управління як процесу в умовах глобалізації знань, що є підґрунтям для формування раціональної економічної поведінки, пов'язаної з інформаційно-комунікаційними технологіями, і дозволяє розвивати й підвищувати конкурентний статус промислових підприємств залізничного транспорту на основі управління інноваційно-креативними знаннями.

Основні положення дисертації, висновки та пропозиції, що наводяться як логічний підсумок проведеної автором роботи, є достатньо повними та обґрунтованими з високим ступенем наукової аргументації.

4. Практичне значення результатів дослідження.

В дисертаційній роботі розроблені та науково обґрунтовані теоретико-методологічні, методичні основи і практичні рекомендації щодо забезпечення інтенсифікації управління економічною поведінкою підприємств в умовах неоіндустріальної модернізації, а практичні результати доведені до рівня пропозицій і методичних розробок та застосовуються в діяльності ТОВ «АМГ-ІНВЕСТ» (довідка № 08/287 від 20.05.2020 р.), ТОВ «ХАРКІВТРАНСМАШПРОЕКТ» (довідка № 030/С-1 від 20.01.2020 р.), ТОВ «Виробничо-комерційна фірма «Електропромремонт»» (довідка № 38/2-16 від 25.03.2020 р.), Виконавчого комітету Харківської міської ради (довідка № 08-68/1643/2-20 від 03.07.2020 р.), Державного підприємства «Східний експертно-технічний центр Держпраці» (довідка № 1-06/293-01 від 11.11.2019 р.), Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України (довідка № 01/63/1 від 22.07.2020 р.), ТОВ «Сучасні проекти» (довідка № 105-1 від 25.05.2020 р.), Головою підкомітету з питань оцінки законопроектів щодо впливу на показники бюджету та відповідності бюджетному законодавству Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (довідка № 115 від 15.06.2020 р.).

Запропоновані автором наукові положення та практичні рекомендації використовуються в Українській інженерно-педагогічній академії (довідка № 107-04-134 від 13.07.2020 р.) та в Національному університеті «Львівська політехніка» (довідка № 67-01-2082 від 15.07. 2020 р.).

5. Повнота викладення результатів дисертації в опублікованих працях.

Основні теоретичні положення, результати прикладних досліджень доповідалися, обговорювалися й одержали позитивну оцінку на 13 науково-практичних конференціях.

Положення наукової новизни, пропозиції та висновки дисертації опубліковано в 41 науковій праці загальним обсягом 18,74 ум. друк. арк., з яких автору належить 15,08 ум. друк. арк, зокрема: 2 статті у колективних монографіях; 24 статей у наукових фахових виданнях України, внесених до наукометричних баз даних; 2 статті у зарубіжних виданнях, внесених до наукометричних баз даних; 13 публікацій тез доповідей у збірниках за матеріалами конференцій.

Автореферат дисертації Проценко Валентини Миколаївни у повній мірі відображає зміст, структуру, основні положення, висновки і рекомендації, які виносяться на захист, і є ідентичними результатам дисертаційної роботи. Кількість, обсяг і якість друкованих праць надають авторові право публічного захисту дисертації.

6. Відповідність дисертації встановленим вимогам.

У дисертаційній роботі Проценко Валентини Миколаївни досягнута мета, вирішені поставлені завдання, сформульовані та обґрунтовані наукові положення. Висновки та пропозиції є особистим надбанням її автора. Рівень проведених досліджень, викладених у дисертації, відповідає сучасним вимогам до науково-дослідних робіт, що виконуються в національних університетах України. Автореферат у повній мірі відображає зміст, структуру, основні результати, отримані у дисертаційній роботі.

7. Дискусійні положення та зауваження щодо дисертаційної роботи.

Оцінюючи представлену дисертаційну роботу в цілому позитивно, слід відмітити дискусійні положення та висловити наступні зауваження.

1. У підрозділі 1.1 автор розглядає теоретичні аспекти формування ефективного управління економічною поведінкою підприємств, зокрема виділяючи внутрішні та зовнішні фактори (рис. 1.1, ст. 45). На нашу точку зору, до зовнішніх факторів також доцільно віднести й такі, що пов'язані із децентралізацією, тобто збільшенням впливу місцевих органів влади.

2. Економічна поведінка підприємства пов'язується автором із адаптацією до зміни середовища функціонування (ст. 46-60). В загальному погоджуючись із таким підходом, вважаємо, що в тексті дисертаційної роботи доцільно було

розглянути сутність терміну «адаптація» та необхідність застосування адаптаційних процедур стосовно впливу кожного із зовнішніх та внутрішніх факторів.

3. У підрозділі 1.2 при розгляді трансформації наукових поглядів до інтенсифікації управління економічною поведінкою підприємств в недостатній мірі приділено увагу людському фактору, тобто зміні вимог до суб'єкта управління.

4. На рис. 1.11 (ст. 76) автором визначені підсистеми управління вітчизняними підприємствами в умовах неопостіндустріальної модернізації. Додаткового пояснення вимагає авторське розуміння системи управління на інших етапах розвитку індустріалізації, тобто доіндустріальному та неоіндустріальному.

5. У підрозділі 1.3 доцільно було формування парадигми неоіндустріалізації пов'язати із технологічними укладами, що сприяло б обґрунтуванню необхідності переходу від сировинної спрямованості розвитку економіки до використання високотехнологічного виробництва.

6. На рис. 3.6. (ст. 184) автор визначає очікування ключових зацікавлених сторін від діяльності АТ «Укрзалізниця». На нашу точку зору, виходячи з того, що йдеться про акціонерне товариство, то доцільно було виділити групу «менеджмент» та «персонал», інтереси яких суттєво різняться.

7. В табл. 3.3 (ст. 192) здобувач пропонує перелік складових оцінки рівня економічної поведінки промислових підприємств залізничного транспорту та показники, що їх характеризують. Вважаємо, що складову «організаційно-управлінська складова» доцільно було доповнити якісними показниками, які визначають рівень результативності управління загалом, а також стосовно активності використання науково-обґрунтованих методів управління, нових технологій, прогресивних й творчих методів у розробленні альтернативних варіантів управлінських рішень та автоматизації й механізації у процесі їх реалізації.

8. У підрозділі 3.3 автор здійснює визначення інтегрального показника оцінки економічної поведінки промислових підприємств залізничного транспорту (ст. 206-209), дотримуючись при цьому позиції рівнозначності впливу усіх показників. На нашу точку зору, доцільно було розглянути можливість використання вагових коефіцієнтів, взявши за основу дослідження рівня значущості складових рівня економічної поведінки промислових підприємств залізничного транспорту (табл. 4.10, рис. 4.25, ст. 282-283), що отримані із застосуванням методу опитування експертів.

9. На рис. 4.26 (ст. 285) автор представив інтегральний механізм інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації. Вважаємо, що перелік виділених загроз потребує уточнення, як і зміст заходів щодо їх нейтралізації або адаптації.

10. У підрозділі 5.1 автор розглядає концептуально-поведінкові основи інтенсифікації управління економічною поведінкою промислових підприємств залізничного транспорту в умовах неоіндустріальної модернізації на засадах реінжинірингу. Вважаємо, що пропозиції стосовно напряму реінжинірингу (табл. 5.1, ст. 309) та очікуваних результатів (рис. 5.3, ст. 315) доцільно поєднати із обґрунтуванням витрат та оцінки здатності реалізувати такого типу проекти.

11. У підрозділі 5.3 здобувачем запропонована концепція інтенсифікації управління економічною поведінкою підприємств залізничного транспорту. Погоджуючись із авторською позицією, вважаємо, що доцільно було врахувати й вплив таких факторів як «взаємозв'язок між промисловими підприємствами в межах АТ «Укрзалізниця» та «приналежність до критичної інфраструктури», що безперечно суттєво впливає на їх економічну поведінку.

Разом з тим, зроблені зауваження та висловлені дискусійні положення не перешкоджають позитивній оцінці дисертаційної роботи в цілому.

Окремі зауваження можна розглядати як побажання здобувачу щодо напрямів подальшого дослідження проблеми.

8. Загальний висновок.

Дисертаційна робота Проценко Валентини Миколаївни на тему «Інтенсифікація управління економічною поведінкою підприємств в умовах неоіндустріальної модернізації» є завершеною працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані результати в галузі економічної науки, які в сукупності розв'язують актуальну науково-прикладну проблему, що полягає в обґрунтуванні теоретико-методологічних постулатів забезпечення інтенсифікації управління економічною поведінкою підприємств в умовах неоіндустріальної модернізації, у розробленні методичних, науково-практичних рекомендацій та концептуальних підходів до формування комплексного інструментарію для реалізації запропонованих напрямів інтенсифікації управління економічною поведінкою підприємств в умовах неоіндустріальної модернізації.

Наукові праці та автореферат відображають основні положення виконаного дослідження. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, в дисертаційній роботі використано лише ті ідеї та положення, що отримані особисто автором.

Положення дисертаційної роботи містять наукову новизну, мають теоретичну та практичну цінність, достатній рівень обґрунтованості та достовірності, виконані з використанням сучасних методів наукового пізнання. Дисертація є самостійною і завершеною працею, яка свідчить про наукову зрілість її автора. Поставлена у дослідженні мета досягнута, основні завдання успішно вирішені. Запропоновані дисертантом результати та висновки дослідження мають науково-практичну цінність та можуть бути використані у науковій, управлінській і педагогічній діяльності.

Таким чином, дисертаційна робота Проценко Валентини Миколаївни на тему «Інтенсифікація управління економічною поведінкою підприємств в умовах неоіндустріальної модернізації», що представлена на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук, відповідає пп. 9, 10, 12 та 13 постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567 «Порядку присудження наукових ступенів» (зі змінами), а її автор, заслуговує на присудження наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Офіційний опонент:

завідувач кафедри фінансово-економічної безпеки, обліку та оподаткування Української академії друкарства Міністерства освіти і науки України (м. Львів), доктор економічних наук, професор

 ШТАНГРЕТ А. М.

Підпис завідувача кафедри фінансово-економічної безпеки, обліку і оподаткування Української академії друкарства, д.е.н., проф. А.М. Штангрета засвідчую:

Вчений секретар

Української академії друкарства к.т.н., доцент

 СЕЛЬМЕНСЬКА З. М.

Відпра отримано спеціалізованою вченою радою № 64.820.95
« 25 » 01 2021 р.
Учений секретар
Чорнобровка І. В.